

[Arne Christiansen]

Dette kommer i øvrigt også til udtryk i dagens forespørgsel, hvor man – jeg ved ikke, om jeg kan betegne det som elegant – har fået ordet union inddraget. Som udenrigsministeren også pegede på, taler man om en union i forbindelse med den italiensk-tyske plan, der jo drejer sig om en europæisk akt.

Fra første færd har det været venstres synspunkt i den europæiske debat herhjemme, at politik og økonomi ikke kan adskilles, heller ikke når det gælder samarbejdet i EF. Det sagde vi klart før folkeafstemningen i 1972, hvor mange var tilbøjelige til at begrænse debatten til de økonomiske problemer. Tiden har bekræftet vort standpunkt. Det kommer dagligt til udtryk i det interne samarbejde og endnu stærkere i Fællesskabets forhold til omverdenen. Det trives og vokser uden for traktaterne. Vi har i øvrigt heller intet ønske om at se disse ændret, men vi tror på nødvendigheden af en stadig udbygning af det europæiske politiske samarbejde, der da også indtil nu har udviklet sig på en meget tilfredsstillende måde. Det er udtryk for, at en række lande med fælles kulturbaggrund, fælles interesser, fælles politik og samme geografiske placering søger at finde frem til fælles synspunkter over for de storpolitiske begivenheder. Der er allerede her i debatten nævnt eksempler på dette; lad mig understrege Mellemosten, Afghanistan og Polen.

Som allerede sagt: samarbejdet foregår uden for traktaterne, men det indebærer forpligtelser, forpligtelser til rådslagning og til koordinering. Dette mellemstatslige samarbejde, som man kunne ønske blev praktiseret af andre på andre geografiske områder her i verden, karakteriseres af hyppig møde- og kontaktvirksomhed. Efter min opfattelse er det ikke mindst af værdi for et lille land på grund af den informationsmængde, man dermed får til disposition for sin egen politik, og også på grund af den større vægt, hvorved europæiske synspunkter kan tilføres den internationale debat, når der i stadig større udstrækning tales med én stemme. Det gælder såvel i forhold til østlande og u-lande som i forhold til Nordamerika og Japan. Lad mig understrege, hvad udenrigsministeren også gjorde, at Danmarks muligheder som deltager i EPS i høj grad er genstand for de øvrige nordiske landes positive interesse og

fra et enkelt land endog med en vis grad af misundelse.

EPS' muligheder fremgår klart af London-rapporten fra sidste år, som derfor bør være et væsentligt dokument for den fortsatte udbygning af samarbejdet i årene, der kommer.

Et for nogle danskere typisk tabueme i dette samarbejde – og vel i det hele taget i EF-debatten – er sikkerhedspolitikken. Man afviser enhver form for udenrigspolitisk konsultation, der angår sikkerhedspolitik, hvorved det europæiske politiske samarbejde får en noget abstrakt karakter. Jeg må derfor sige, at der er måske et enkelt punkt i udenrigsministerens besvarelse i dag, jeg beklager en smule, nemlig dér, hvor han faktisk, inden forhandlingerne egentlig er kommet i gang om det tysk-italienske initiativ, på forhånd er tilbøjelig til at afvise dets sikkerhedspolitiske aspekter. Jeg synes, man skal erkende og også handle ud fra det realistiske synspunkt, at politiske sider af sikkerhedsproblemerne er integreret del af EPS, og så kan man lige så klart sige, at de forsvarspolitiske sider hører hjemme i det bredere samarbejde med USA og derfor er uden interesse som et selvstændigt europæisk element.

Et andet tabu er sammenslutningen, enheden – unionen, om man vil. Hvad er det nu, EF-modstanderne her foregøgler befolkningen, også for at skræmme andre fra at tage en debat op? Nu kommer vi heldigvis til at gøre det i dag. Ja, man siger ordet union på en sådan måde, at man føjer til: Romunionen – som om paven var med i billedet. Hvad er så sandheden på dette område? Tonsvis af rapporter og meget omtalte initiativer. Efter min opfattelse gode værktøjer, men værktøjer, som bruges for lidt eller slet ikke. Men i Danmark lader nogle sig alligevel skræmme af dem i stedet for pragmatisk at støtte bestræbelserne for at skabe stedse bedre rammer for såvel det traktatlige som det ikke-traktatlige samarbejde.

Jeg vil gerne i denne forbindelse fremhæve tre hovedelementer fra Londonrapporten, som har været nævnt eller strejft, altså emnerne, her i debatten i dag.

Jeg vil fremhæve, at man giver et fornyet tilsagn om fuldt ud at virkeliggøre Luxembourg- og Københavnsrapporternes forpligtelser fra henholdsvis 1970 og 1973, herunder også de sikkerhedspolitiske aspekter, der ligger i disse rapporter. Det blev fremhævet af